

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

T.a.v. de [redacted] 5.1.2e

Per email:

[redacted] 5.1.2i @igj.nl

[redacted] 5.1.2e @igj.nl

Oudewater, 16 juli 2020

Betreft: Reactie conceptrapport Nederlandse Adoptie Stichting

Geachte [redacted] 5.1.2e

Hiermee refereren wij aan de door u opgestuurde conceptrapportage inzake het onderzoek bij de Nederlandse Adoptie Stichting (NAS) en willen wij hierover graag de volgende terugkoppelingen doen.

In grote lijnen herkennen wij het geschetste beeld inzake de NAS.

Op bepaalde onderdelen willen wij graag een nadere toelichting verstrekken, opdat wij menen dat de NAS onvoldoende recht wordt gedaan of zaken naar mening van de NAS onjuist worden weergegeven.

Interviews bij (aspirant) adoptiefouders

In uw rapportage wordt op enkele punten ingegaan op de door u geraadpleegde (aspirant) adoptiefouders en worden er conclusies hierop gebaseerd. De NAS meent dat wij geen wederhoor hebben kunnen verstrekken op specifieke zaken, terwijl dit logischerwijze wel in de lijn der verwachting bij een onderzoek mag liggen.

Specifiek geldt de referentie hierbij naar het genoemde bij paragraaf 2.2 en 3.2

.....(Aspirant) adoptiefouders missen soms een stukje empathie in de benadering door de NAS en ze missen een vast aanspreekpunt c.q. contactpersoon. In de interviews zijn vooral aspirant adoptiefouders die wachten op een voorstel ontevreden over het contact met de NAS. Zij begrijpen lang niet altijd wat de NAS concreet doet in de periode van het wachten.

en

Een aanzienlijk deel van de (aspirant) adoptiefouders geeft tijdens de interviews aan dat zij verbeterpunten tijdens het bemiddelingsproces hebben aangegeven bij de vergunninghouder en dat zij twijfelden aan de lerende houding van de NAS. en verder

De NAS wenst graag ter inzage de cijfers die dit zouden bevestigen, zoals dat bijvoorbeeld geldt voor het "aanzienlijke deel" (van schijnbaar 5 interviews).

Ook de individuele situaties zouden tegen de NAS aan gehouden moeten worden ter verificatie is het oordeel vanuit de NAS.

KANTOOR OFFICE / OFICINA / BUREAU

LEEUWERINGERSTRAAT 57-59

NL - 3421 AB OUDEWATER

T [redacted] 5.1.2e

E info@nederlandseadoptiestichting.nl

LICENTIE LICENCE / LICENCIA / LICENCE OBP/30

KAMER VAN KOOPHANDEL CHAMBER OF COMMERCE /

CÁMARA DE COMERCIO / CHAMBRE DE COMMERCE nr. [redacted] 5.1.2e

BANKREKENING BANK ACCOUNT / CUENTA BANCARIA /

COMPTE BANCAIRE NL88 ABNA [redacted] 5.1.2e

De NAS weet van een gestopte aspirant adoptiefouders dat zij mee hebben gewerkt aan een interview met de Inspectie, waarna een medewerker van de NAS dezelfde ouder ook heeft gesproken. Bij de NAS is het aantoonbaar aannemelijk dat de adoptiefouders informatie hebben achtergehouden in het interview met de Inspectie, waardoor een niet volledig betrouwbaar beeld wordt geschetst.

Ten aanzien van het “begrijpen” wat de NAS concreet doet tijdens het wachten, heeft de NAS enkele malen in een nieuwsbrief daar aandacht aan gegeven.

Vanuit de NAS verwijzen wij naar de nieuwsbrieven van maart 2018, juni 2018, september 2018, december 2018, juli 2019, september 2019, december 2019, maart 2020 en juni 2020 (zie bijlage), inzake informatie van de NAS over zaken die naar voren komen uit terugkoppelingen van (aspirant) adoptiefouders.

De bestuurder van de NAS wenst graag wederhoor te kunnen treffen, indien de Inspectie zich in haar oordeel baseert op uitspraken van (aspirant) adoptiefouders. Anderszins meent de NAS dat de Inspectie haar oordeelsvorming hierop niet mag meewegen.

In de bijlage “verantwoording” geeft u aan dat er sprake is van telefonische interviews met 5 (aspirant) adoptiefouders. Volgens de informatie waarover de NAS beschikt zijn er ook 5 (aspirant) adoptiefouders die aan de NAS hebben terug gemeld dat zij zijn geïnterviewd door de Inspectie of geïnterviewd zouden gaan worden.

Bij uw paragraaf 1.1

Ten aanzien deze paragraaf is de beoordeling aan de orde of de vergunninghouder zorgt dat de relevante kindgegevens volledig en actueel zijn. Daarbij geeft u in de bijlage de wet- en regelgeving en veldnormen aan. De NAS betoogt dat medische duiding voor alle kinddossier die worden gematcht, thans geen regelgeving of norm zijn.

Dat de Inspectie dit graag ziet gebeuren is een andere zaak, maar daar kan niet op getoetst worden volgens geldende regelgeving. De NAS is het dan ook oneens met uw stelligheid en het oordeel “voldoet grotendeels niet” is onjuist naar de mening van de NAS en medewerkers van de NAS. Conform wet- en regelgeving en veldnormen voldoet de NAS wel hieraan, passend binnen het vastgestelde Kwaliteitskader.

De Inspectie lijkt een politiek punt te willen maken van “medische duiding”. De NAS vraagt de Inspectie om dit niet op de spits te drijven. Zoals door u zelf aangegeven loopt de discussie hierover op Ketenniveau en proberen wij daar een invulling aan te gaan geven. U noteert zelf hierbij dat de NLCA aangeeft dat het de “toekomstige werkwijze wordt”.

Overigens is door de NAS tijdens uw bezoek een set van medische duidingen aangereikt van in totaal 18 stuks over de afgelopen 1,5 jaar.

Een verwijzing naar een aantal van 7 dossiers herkennen wij niet.

In uw rapport geeft u aan dat:

enkel een arts de benodigde medische kennis heeft om het ontvangen medische rapport over het kind te kunnen duiden en hierbij kan aangeven wat dit betekent voor de (toekomstige) zorg- en opvoedingsbehoeften van het kind.

Elk kinddossier heeft een medisch dossier waarbij door een arts of kinderarts een beoordeling is gedaan van de medische situatie in het zendende land. U verwijst daarbij wel naar de VS, maar niet naar andere landen, waar vandaan ook een medische duiding het geval kan zijn. Dit is onvoldoende in uw inspectierapport beoordeeld naar oordeel van de NAS. Voorts geldt dat niet alleen het duiden is voorbehouden aan een arts. Uit een pilot die gedraaid heeft binnen de Vergunninghouders in overleg met kinderartsen en NLCA, vooruitlopend op verdere conclusies ten aanzien van de wens om te komen tot medische duidingen door kinderartsen, is de stellingname gerechtvaardigd geweest dat de Vergunninghouders een in het algemeen juiste beoordeling en duiding hebben kunnen doen van het medische dossier.

De norm vastgelegd in het kwaliteitskader meldt hierover:

De vergunninghouder schakelt, indien het medisch dossier daartoe aanleiding geeft, standaard een arts in die de medische rapportage over het kind beoordeelt.

De beoordeling ligt daarmee conform regelgeving bij de vergunninghouder.

Wij vragen de Inspectie om zich vooral te houden aan de geldende regels en normen en dat als toetsingscriteria te gebruiken.

Voorts willen wij daarbij ook verwijzen naar het Inspectierapport van 2015. Toen is vanzelfsprekend ook dit onderdeel beoordeeld, met nog exact dezelfde set aan wetregelgeving en normen. Toen is op de soortgelijke onderdelen 3.1, 3.2 en 3.3 de (hoogste) waarde "voldoende" verstrekt. De NAS heeft zich alleen maar verder verbeterd en een huidige waardering "voldoet grotendeels niet", kan dan logischerwijze niet aan de orde zijn. De NAS stelt secundair dat als de vroegere punten 3.1, 3.2 en 3.3 nu nog steeds als "voldoet" wordt aangemerkt, de weging van het door de Inspectie benoemde punt van verbetering te zwaar weegt in het eindoordeel over item 1.1.

Het thema 1.1., de vergunninghouder zorgt ervoor dat de relevante kindgegevens volledig en actueel zijn, kan naar oordeel van de NAS niet anders dan een oordeel "voldoet" krijgen.

De NAS betoogt dat de concluderende oordeelsvorming ten aanzien van item 1.1 met de aangedragen punten feitelijk onjuist is.

Ten aanzien van het door de Inspectie benoemde aandachtspunt of een kind in Nederland kan opgroeien en dat dit wordt vastgelegd.

De NAS doet bij iedere matching een uitgebreide beoordeling welke wordt vastgelegd in het matchingsprofiel waarbij het gaat om de specifieke matching van het betreffende kind bij de betreffende (aspirant) adoptiefouders, die in Nederland woonachtig zijn.

Voor de NAS is het anderszins onduidelijk wat de Inspectie bedoelt met "in Nederland".

De NAS doet wel degelijk een beoordeling van de adoptabiliteit het welke ook is vastgelegd in het kindprofiel.

Op basis daarvan kunnen we ook constateren dat de afgelopen 1,5 jaar circa 30 kinddossiers niet zijn gematcht omdat de NAS meent dat de kinderen niet bemiddeld of gematcht kunnen worden door de NAS; de redenen kunnen divers zijn (niet adoptabel naar

oordeel NAS, geen geschikte ouders, onvoldoende helderheid over een kinddossier, niet passend binnen de leeftijdsgrenzen van Nederland e.d.). Van die circa 30 dossiers (siblingdossiers gerekend als 1 dossier) hebben we diverse documenten ontvangen vanuit het buitenland om de indrukken te verkrijgen en als NAS team een nadrukkelijke beoordeling gedaan.

In het kindprofiel is een eerste alinea van het document de beschrijving van "Vaststelling adoptabiliteit en subsidiariteit" en wordt dit daarmee aangegeven.

Een verwijzing naar de website van de NAS met de mededeling dat de NAS geen enkel kind uitsluit van adoptiebemiddeling wordt naar ons oordeel uit de context gehaald en wordt op de website in het kopje daarna bijvoorbeeld direct naar de Guide of Good Practice verwezen als leidraad van het Haags Verdrag. Hierin wordt benoemd op welke wijze de adoptabiliteit kan worden beoordeeld.

Daarbij geldt dat van elk kinddossier dat de NAS voorgelegd krijgt ter beoordeling, een toetsing daaraan vooraf gaat door de verantwoordelijke instantie in het buitenland (een overheidsinstantie, betreffende CA of daartoe aangewezen organisatie), waardoor het adoptiefkind wat betreft het zendende land adoptabel is. Vervolgens doet de NAS de beoordeling zoals is weergegeven.

Bij paragraaf 1.4

Hier wordt een verwijzing gemaakt naar de website van de NAS, waarbij gesteld wordt dat de NAS de bemiddeling beëindigt als een voorstel wordt geweigerd welke past binnen de draagkracht. Feitelijk geldt hier dat dit "kan worden beëindigd", en natuurlijk een situatie op alle merites zal worden beoordeeld.

Bij uw paragraaf 2.2

Hierbij verwijzen wij ten eerste naar het door ons eerder genoemde onder de paragraaf Interviews bij (aspirant) adoptiefouders.

De NAS stelt dat aantoonbaar is dat de NAS terugkoppelingen doet juist ook naar aanleiding van bevindingen en meningen van (aspirant) adoptiefouders. De NAS heeft aangetoond dat we aanvullende zaken hebben ingezet.

Door een schijnbare stellingname van de Inspectie dat in extremo "geluisterd" moet worden naar (aspirant) adoptiefouders, kan het gevaar ontstaan dat het belang van aspirant adoptiefouders zwaarder gaat wegen dan het kindbelang. Niet zelden komt het voor dat (aspirant) adoptiefouders irreële druk uitoefenen op de NAS. De NAS benoemt dat in zulk soort situaties. Het Inspectierapport in haar oordeelsvorming moet naar mening van de NAS hier veel meer oog voor hebben.

De vraag die de NAS stelt aan de Inspectie Jeugdzorg: wordt voldoende deze zijde belicht en wordt met de bewoordingen in het rapport niet onredelijk een zijde van de (aspirant) adoptiefouders gekozen tegenover de belangen van het kind?

De Inspectie verwijst naar een voorbeeld dat aspirant adoptiefouders niet altijd begrijpen wat de NAS doet in de periode van het wachten. De NAS levert in de bijlage een nieuwsbrief van juni 2018, waarin expliciet ingegaan wordt op deze periode, onder het

kopje "Stil tussen intake en voorstel...". Ook de andere nieuwsbrieven in de bijlagen, geven een indruk van de terugkoppelingen.

De NAS stelt dat aspirant adoptiefouders dit dus wel hadden kunnen weten, maar schijnbaar een ander beeld hebben geschetst aan de Inspectie.

De NAS stelt dat wij in intensief contact staan met bijna alle aspirant adoptiefouders. De NAS heeft de vele communicatie naar ons oordeel kunnen aantonen met de dossiers die verstrekt zijn aan de Inspectie.

U stelt dat "vanuit de medewerkers wordt aangegeven dat ouders hierin een terecht punt hebben". In bespreking van het rapport herkennen de betreffende medewerkers zich niet in deze specifieke zinsnede. Wel wordt de wens van de ouders herkend en de stellingname dat we hierin aanvullende dienstverlening hebben ingezet.

Bij uw paragraaf 3.1

Hier wordt benoemd dat de introductieperiode voor een nieuwe medewerker 5 weken duurt. Dit is onjuist; het introductieprogramma voor een nieuwe medewerker (bemiddelaar) duurt aantoonbaar 7 of 8 weken.

In uw paragraaf is benoemd dat er diverse trainingen van het opleidingsplan niet zijn doorgegaan.

Hierover kunnen wij stellen dat we voor een deel er vanuit gaan dat opleidingen niet doorgaan, maar we in het totaal voldoende aandacht geven aan het actueel houden van kennis. Als de Stichting Adoptievoorzieningen geen "najaar seminar" organiseert, terwijl dit wel gebruikelijk was, dan kunnen de medewerkers daar ook niet voor worden opgegeven. De NAS heeft juist in het Ketenoverleg van 23 juni jl. aandacht gevraagd aan FIOM (SAV) om dit weer op te pakken, hetgeen omarmt is.

Bij uw paragraaf 3.2

Het is aan de werkgever om een juiste balans te treffen tussen overlegvormen en werkzaamheden die de primaire bemiddelingen betreft. In de kwaliteitsprocedure is opgenomen dat in beginsel 1x per kwartaal ethiek en themaoverleg plaatsvindt. Ik kan stellen dat dit ook geagendeerd wordt en zaken niet doorgaan als niet iedereen aanwezig is of er andere prioriteiten liggen. Met ook het wekelijkse bemiddelingsoverleg, waarin naast kinddossiers bijvoorbeeld ook nazorg casussen aan de orde komen en ook nog het reguliere werkoverleg is er in beginsel voldoende ruimte voor intern overleg. We vinden het jammer als een keer het overleg niet doorgaat, maar laat onverlet de legitieme reden daarvoor.

Ten aanzien van het benoemde aandachtspunt door de Inspectie waarin gesteld wordt dat themaoverleg/ethiek bespreking momenteel nog niet structureel plaatsvindt, stelt de NAS dat dit wél voldoende structureel plaatsvindt.

Bij paragraaf 3.2 wordt gesteld dat de NAS

dat zij beter organiseert wat zij met de uitkomsten van in- en tegenspraak van (aspirant) adoptiefouders doet en hoe zij dit terugkoppelt. Een aanzienlijk deel van de (aspirant) adoptiefouders geeft tijdens de interviews aan dat zij verbeterpunten tijdens het bemiddelingsproces hebben aangegeven bij de vergunninghouder en dat zij twijfelden aan de lerende houding van de NAS.

Wij refereren hierbij aan het eerder geschrevene door de NAS op pagina 1 en 2 van deze brief wat betreft de input naar aanleiding van interviews van de Inspectie met (aspirant) adoptiefouders.

Voorts treft u bijgaand aan een recente nieuwsbrief van juni 2020 van de NAS waarin wordt ingegaan op de enquêtes en klanttevredenheid zoals de NAS dit heeft gemeten (zie bijlage).

Uit een ISO 9001 audit van DNV bij de NAS wordt in september 2018 de volgende terugkoppeling onder andere aangereikt:

- 4. Er wordt actief ingezet op het meer managen van verwachtingen.*
- 5. Er is een eerste aanzet gemaakt om de website te gaan vernieuwen*
- 6. Beeld van gedegen management systeem en procedurele organisatie. Management en medewerkers zijn prima kritisch naar de eigen werkproces en proberen ieder jaar dit verder te optimaliseren.*

Als het toetsingscriterium geldt:

De bestuurder heeft een voldoende en actueel beeld van wat wel en wat niet goed gaat in de organisatie. De bestuurder hanteert hierbij een PDCA-cyclus om te komen tot zichtbare verbetering. Een voorwaarde is een open meldcultuur van incidenten.

De bestuurder organiseert in- en tegenspraak. De bestuurder faciliteert teambijeenkomsten en teamreflectie. De bestuurder organiseert intern toezicht door een Raad van Toezicht/Commissarissen en/of het (laten) uitvoeren van audits.

dan kan het oordeel niet zijn zoals gegeven en is dit feitelijk als onjuist aan te merken aldus de NAS.

De NAS gaat aantoonbaar en objectiveerbaar om met verbeteracties en is juist gericht op een continue verbetering. Het oordeel "voldoet grotendeels niet" kan naar oordeel van de NAS niet oprecht geconcludeerd worden op basis van voldoende onderzoek.

Bij de verantwoording op blz. 24, bijlage 2

Hier wordt gesteld dat de inspectie bestond uit onder andere:

- 3. De check van zeven dossiers waarbij de inspectie zelf de dossiers heeft geselecteerd aan de hand van een aantal criteria.*

De inspectie heeft op voorhand 26 dossiers geselecteerd en de NAS heeft al deze dossiers ter beschikking gesteld aan de Inspectie. Het bevreemdt de NAS waarom hier het aantal van 7 worden genoemd; zijn 19 dossiers niet ingezien?

In het algemeen

Indien de Inspectie zou vinden dat nog meer tijd genomen moet worden in de communicatie naar cliënten toe en nog meer tijd genomen moet worden voor interne

communicatie, nog meer regels en administratieve zaken opgetuigd moeten worden, dan zal dit leiden tot hogere tarieven die aan cliënten in rekening gebracht moeten worden. Vergunninghouders hebben in 2015 een oproep gedaan om hiervoor te waken, ook hebben Vergunninghouders een oproep gedaan om internationale adopties van overheidswege geldelijk te ondersteunen, teneinde internationale adopties als kindbeschermingsmaatregel te kunnen handhaven.

Tot slot

Wij danken u voor uw conceptrapportage en vertrouwen erop dat de bovengenoemde input zal meewegen in uw uiteindelijke rapportage.

Indien u vragen hierover hebt kunt u zich wenden tot ondergetekende.

We vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Adoptie Stichting

5.1.2e